

آلودگی کودکان با زیاردیای روده‌ای

در سازمان بهزیستی و آموزشی کودکان و نوجوانان

شیرخوارگاه اصفهان

مجله نظام پزشکی

سال هشتادم، شماره ۵، صفحه ۳۲۵، سال ۱۳۶۱

* دکتر حسین فرید معیر - دکتر طهمورث جلایر - فاطمه مقدمی *

خلاصه:

نقش زندگی دسته‌جمعی (شبانه روزی) که تماس دائمی افراد را با یکدیگر ایجاد می‌کند، در انتشار *Giardia intestinalis* بررسی گردیده است. ۱۸۵ نفر دختر و پسر ساکن پرورشگاهی در اصفهان مورد بررسی قرار گرفته‌اند که از این عده ۷۰/۳۵ درصد با این انکل آلود بوده‌اند.

در گروه سنی ۲۰-۲۴ سال ۳۳/۵ درصد و در گروه سنی ۲۰-۲۴ سال ۵۵ درصد آلوذگی وجود داشته است. مقایسه نتایج بدست آمده از بررسی‌های قبلی در نقاط مختلف اصفهان با نتایج بدست آمده در این مؤسسه بطور درخشان میدهد که نسبت آلوذگی در شرایط شبانه‌روزی جهش زیاد داشته است. علل چنین جهش و همچنین علت بالابودن نسبت آلوذگی در سینه بالاتر (گروه ۲۰-۲۴ سال) مورد بحث قرار گرفته است.

مقدمه:

آلودگی با انکلهای روده‌ای در ایران، بخصوص در بعضی از استانهای کشور، هنوز یکی از مسائل مهم بهداشتی می‌باشد. استان اصفهان بعلت موقعیت خاص جغرافیائی (وجود مزارع فراوان و جاری بودن رودخانه زاینده رود از میان استان)، اشتغال اغلب ساکنین روستاها با کشاورزی و بخصوص استفاده از کودهای انسانی برای بارور کردن زمین، در این میان در درجه اول اهمیت قرار دارد. مطالعات انجام شده در اصفهان نشان میدهد که از میان

G. *intestinalis* تک‌باخته‌ایهای روده شایع در این استان، انتشار که در بسیاری از موارد نیز ایجاد عوارض دستگاه گوارش مینماید (۴۹ و ۲۶٪) به نسبتها مختلف از ۵۳/۵٪ در قریه سگزی (۹) تا ۷/۱۶٪ در یکی از پادگانهای اصفهان (۱۰) نوسان دارد. با توجه به نقشی که این انکل در ایجاد عوارض گوارشی دارد و بخصوص با در تظر گرفتن نتایج بررسیکه Brandborg و همکاران (۵) انجام نشان داده که این انکل میتواند عوارض نسجی روده‌ای نیز ایجاد نماید منطقی بنظر رسید که درباره انتشار و نسبت آلوذگی آن مطالعات بیشتری صورت گیرد تا چنانچه لازم باشد درجهت مبارزه و پیشگیری اقدام شود و بر مبنای اطلاعات دقیق از انتشار آن جلوگیری گردد و ازموی دیگر بررسی‌هایی که درباره انتشار وفور انکلهای روده‌ای تاکنون در اصفهان انجام گرفته غالباً در شهرها و روستاها بوده و از انتشار آنها در شرایط زندگی دست‌جمعی (پرورشگاهها و شبانه روزیها) اطلاع کمتری انتشار یافته است.

با توجه به تمام موارد فوق با همکاری یکی از مؤسسات خیریه استان اصفهان کودکان ساکن پرورشگاهی که بوسیله این مؤسسه اداره می‌گردد از تظر آلوذگی با انکلهای روده‌ای مورد آزمایش قرار گرفته و اطلاعات بدست آمده در مورد انتشار G. *intestinalis* در این گروه از کودکان که تحت شرایط شبانه روزی می‌باشند در این مقاله ارائه می‌گردد.

* گروه پاتوپیولوزی - دانشکده پزشکی - دانشگاه اصفهان.

مواد و روش آزمایش :

(اصفهان) ۱۴ (۱۳)، در مدارس اصفهان (۱۵) (۷) و در یکی از پادگانهای اصفهان (۱۶/۷ درصد) (۱۰) است.

ارقام بالا روشنگر این مسئله است که آلودگی با این انگل در نقاومی که شرایط آن تماس و نزدیکی بیشتری را بین افراد ایجاد میکند (پادگان، مدرسه و کارکنان هتلها) بیشتر از سایر گروهها است و بهمین جهت در شرایط زندگی شبانه روزی و تماس مداوم (در پرورشگاه) نسبت آلودگی جهش زیاد داشته و به ۵/۵ درصد رسیده است.

نسبت آلودگی با این انگل در کودکان در اغلب نقاط از بزرگسالان بیشتر میباشد (۸۰،۷۰،۱۳) و حتی با جنلی و مالکی (۱) نیز این مسئله را با مطالعه در بیماران اصفهان تأیید نموده اند ولی تاییج بدست آنده در این بررسی برخلاف انتظار، نسبت آلودگی رادر کودکان بین ۲ تا ۱۵ سال کمتر از افراد بین ۲۰ تا ۲۴ سال نشان میدهد. این اختلاف در تحلیل آماری با روش Unpaired comparison با احتمال ۹۰ درصد (۱/۰ = α) قابل پذیرش است لذا در توجیه این مسئله میتوان گفت که:

۱- چون تعداد افراد مورد آزمایش در گروه سنی بالاتر از این بررسی فقط ۱۸ نفر بوده است لذا امکان دارد که تعداد کم افراد مورد آزمایش دلیل براین نتیجه گیری باشد.

۲- از طرف دیگر نیز میتوان توجیه نمود که شاید شرایط زندگی شبانه روزی و تماس دائم افراد با یکدیگر باعث بلع تعداد بیشتری کیست در این عده شده و بهمین دلیل نیز افرادی که احتمالاً د مصونیت نسبی دارند نیز آلودگی نشان میدهند.

گرچه تاییج بدست آمده در این بررسی از نظر سایر تک یا خته ایها در این گزارش ارائه نمی گردد، ولی تجزیه آماری مؤید این مسئله است که زندگی دسته جمعی و صورت شبانه روزی در این مؤسسه نسبت آلودگی با سایر تک یا خته ایها روده ای را نیز در مقایسه با یکدیگر نقاط اصفهان بالا برده است.

باتوجه به نقش G. intestinalis در ایجاد عوارض گوارشی و ضایعات روده ای (۱، ۲، ۳، ۴، ۵) باید به اهمیت انتشار این بیماری در مدارس و پرورشگاهها توجه بیشتری نمود و بخصوص باید سعی شود تا برای مبارزه با این آلودگی در چنین مراکزی، درمان و آموزش بهداشتی همزمان انجام گردد.

REFERENCES :

- 1- Bajoghli, M. and Maleki, M. (1974) . Giardiasis in children. J. Trop. Pediat. Envir. Child. Hlth., 20: 196.

افراد مورد بررسی ۱۸۵ دختر و پسر (۲۴ تا ۲۶ ساله) که بطور شبانه روزی در پرورشگاه وابسته به یکی از اجتماعهای خبری به زندگی میکنند در این بررسی مورد آزمایش قرار گرفته اند.

از فقر تسهیلات بهداشتی، پرورشگاه دارای تخت خواب افرادی، خوابگاه، آشپزخانه و حمام است که همه با توجه به امکانات موجود تمیز و بهداشتی نگاهداری میشوند. آب آشامیدنی پرورشگاه از آب لوله کشی شهر تأمین میگردد و پرورشگاه دارای درمانگاه و پزشک مخصوص میباشد که کودکان را تحت نظر دارد.

روش کار:

از هر کودک ساکن پرورشگاه یک نمونه مدفوع با روشهای مکمل در مقالات قبلی شرح داده شده (۱۳ و ۱۲، ۱۱، ۹) جمع آوری و آزمایش گردیده است. چون در این بررسی بخصوص آلودگی با تک - یا خته ایهای روده ای مورد نظر بوده است علاوه بر روشهای قبلی تمام نمونه ها یک بار نیز بطریقه فرمل اتر کنستانتراسیون (۶) نیز آزمایش شده اند.

نتایج بدست آمده :

مجموعاً ۱۸۵ نمونه مدفوع (۵۴ نمونه از پسرها و ۱۳۱ نمونه از دخترها) جمع آوری و مورد آزمایش قرار گرفته است. این عده در دو گروه سنی مشخص ۲۰-۲۴ سال و ۲۰-۲۴ سال قرار داشته اند (۱۶۷ نفر در گروه اول و ۱۸۹ نفر در گروه دوم).

از مجموع ۱۸۵ نمونه ۶۶ نمونه (۳۵/۷ درصد) حاوی کیست یا تروفوزوئیت ژیاردیا بوده است که این نسبت در گروه سنی ۲۰-۲۴ سال ۵۵/۵ درصد میباشد. نسبت ابتلاء در دخترها و پسرها تقریباً برابر است.

بحث :

انتشار این انگل را بخطه مستقیم با وضع اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی مردم دارد و بخصوص آنچه که در این بررسی روشن شده نقش مثبت شرایط زندگی دسته جمعی در بالا بردن نسبت آلودگی است. ارقام بدست آمده از سایر بررسی ها نشان میدهد که در روزهای اطراف اصفهان نسبت آلودگی در در چه پیاز (غرب اصفهان) (۱۱/۳، ۶/۱) و در قریه سگزی (شرق اصفهان) (۵/۵ درصد) بوده و همین نسبت در کارکنان هتلها (۱۲/۶)، در کانون کارآموزی کشور

- ۲- Cortner, Jean A. (1959). Giardiasis. A cause of celiac syndrom: AMA. Amer. J. Dis. Child., 91: 311-316.
- ۳- Ninochiri, E. (1959). Giardiasis. A cause of recurrent enteritis in Nigerian out-patients, J. Trop. Hyg., 68: 47-49.
- ۴- Hoskins, L. C. et al. (1967). Clinical giardiasis and intestinal malabsorption. Gastroenterology, 53: 265.
- ۵- Brandborg, L. L. et al. (1967). Histological demonstration of mucosal invasion by giardia lamblia in man. Ibid., 52, 2.
- ۶- Ritchie, L. S. (1948). An Ether Sedimentation Technique for Routine Stool Examinations. Bull. U. S. Army Med. Dept., 8: 326.
- ۷- Farid, H. and Jalayer, T. (1978). Prevalence of Intestinal Parasites in Schoolchildren of Isfahan, Central Iran. J. Parasit., 64: 364.
- ۸- Jalayer, T., Farid, H., Yaghobzadeh, N. and Namaki, E. (1971). Preliminary evaluation of medical treatment of intestinal parasites in the Mahalleh Population, Isfahan, Iran. Proceedings of the second International Congress of Parasitology, Washington, D. C. 50-51,
- ۹- دکتر جلایر (طهمورث) ، دکتر فرید (حسین) و شمس (محمدعلی) ۱۳۵۵ . وفور انگلهاي روده‌اي در ساکنین قريه سگزى اصفهان مجله بهداشت ايران ، سال پنجم ، شماره دوم ، صفحه ۱۲۵-۱۱۸ .
- ۱۰- ارشدى (كريم) ۱۳۵۴ . بررسى و مقایسه روشهای مختلف تشخیص انگلهاي روده‌اي . پایان نامه جهت اخذ درجه دکتراى دارو سازی ، دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان .
- ۱۱- دکتر جلایر (طهمورث) ، دکتر فرید (حسین) و دکتر کتیرائى (عبدالعالى) ۱۳۵۶ . وفور انگلهاي روده‌اي در ساکنین شهر درچه پیاز اصفهان ، مجله بهداشت ايران ، سال ششم شماره ۱ ، صفحه ۹-۱۷ .
- ۱۲- دکتر فرید (حسین) ، دکتر جلایر (طهمورث) ، ۱۳۵۰ . بررسى آلودگی کارکنان هتلهاي اصفهان با انگلهاي روده‌اي . مجله علمی نظام پزشکی ، سال دوم ، شماره ۳ ، صفحه ۲۰۳-۲۰۱ .
- ۱۳- دکتر جلایر (طهمورث) ، دکتر فرید (حسین) و شمس (محمدعلی) ۱۳۵۲ . بررسى وفور انگلهاي روده‌اي در افراد کانون کارآموزی کشور . مجله علمی نظام پزشکی ، سال سوم ، شماره ۴ ، صفحه ۲۹۹-۳۰۲ .